

NOTAT

- magasin om demokrati og Europa

Læs bl.a.:

Tvivel om to-statsløsning

EU-handel modarbejder politik

"EU må skifte kurs"

Fanget i kynisme

**Hvad vil EU
i Israel / Palæstina?**

Indhold

- 3 Palæstina
– en menneskeskabt
humanitær katastrofe
- 6 EU's handels- og
udenrigspolitik
- 8 Witney:
"Israel på skifte kurs"
- 9 Tvivl om to-statsløsning
- 10 EU-Israel:
Dybt rystet, tæt knyttet
- 11 Kommentar:
Fanget i kynisme
- 12 EU under dobbeltild
- 13 Tocci: EU's risiko
- 14 Skovmands Notater
- 15 "Israel ønsker
blot forhandling"
- 16 Maraton i Bethlehem

Forsidefoto:
Magnus Sundberg

Leder:

Mellemøsten og din næste avocado

DEN NÆRE DEL af Mellemøsten – Syrien, Libanon, Israel, Palæstina – er vanskelige emner for os alle, fordi de rummer så mange eksistentielle spørgsmål om historiens ret, religioners ret, magt, undertrykkelse og oprør.

Set i et EU-perspektiv er Nærøsten en del af Middelhavsområdet og dermed, kan vi sige, Europas baggård. Men EU's udenrigspolitik bliver sjældent en ledetråd, som gør det lettere at forstå og tage stilling.

DEN CENTRALE konflikt i Mellemøsten er og bliver – i mange år endnu – konflikten mellem Israel og Palæstina. Her støder den vestlige og den arabiske civilisation sammen. Derfor har vi valgt at fokusere lige netop dér i dette nummer af NOTAT.

Grundlæggende handler konflikten om jord og grænser: 1967-grænsen, også kaldet Den Grønne Linje, ligger fast, siger FN. Dermed har Israel ifølge folkeretten ingen ret på den anden side af Den Grønne Linje.

Men der bor 400.000 jødiske bosættere på den palæstinensiske side. Vi har alle set billeder af de sikkerhedshegn og de veje, der skærer Vestbredden i småstykker. Vi har alle hørt bosættere, der åbent erklærer, at de har i sinde at blive. Flere ministre i den siddende regering bor i bosættelser på Vestbredden, som efter Folkeretten er ulovlige bosættelser.

OMKRING 2% – svarende til 2 milliarder kr. – af de varer, der importeres til EU fra Israel, kommer i virkeligheden fra bosættelser på Vestbredden.

Egentlig ville logikken være at forbyde import af varer produceret i bosætterområder. Men så langt er hverken EU eller noget enkeltland gået endnu. I stedet taler EU om mærkning af varer fra bosætterområder. Det samme gør den danske regering.

Israel, med de besatte palæstinensiske områder i grønt.

Israel er halvt så stort som Danmark (22.000 km²), med en befolkning på 8 millioner. Heraf bor 4,3 i Gaza og på Vestbredden.

Det betyder ret beset, at politikerne forsøger at få forbrugerne til at gå i aktion, fordi de ikke selv vil eller tør.

Altså må vi som forbrugere forlange sikkerhed for, at de avocadoer, druer, peberfrugter, tomater osv., man køber, og som er mærket Israel, IKKE er fra bosætterområder.

ET AF FORMÅLENE med dette nummer har været at give en konkret og præcis beskrivelse af de sammensatte problemer, som tegner sig i de besatte områder. Derfor har vi allieret os med Signe Fischer Smidt, der gennem de sidste tre år har arbejdet i området for Folkekirkens Nødhjælp, med folkeretten som særlig felt.

Igen er der ting, vi har valgt at sætte på venteliste. En af dem, der trænger sig på, er dobbeltheden omkring Hamas, som EU og USA har sat på listen over terrororganisationer, på trods af, at de i 2006 vandt valget til den lovgivende forsamling i de palæstinensiske områder. Men det blev altså ikke den gang. oaa

Palæstina

- en menneskeskabt humanitær krise

Palæstinenserne er det folk i verden, der modtager mest bistand pr. indbygger. Men uden en løsning på konflikten er pengene praktisk taget spildt.

AF SIGNE FISCHER SMIDT,
JERUSALEM

ANALYSE: Det Palæstinensiske Selvstyre modtager årligt over 600 mio. euro i økonomisk støtte fra internationale donorer. De penge går både til statsopbygning, udvikling og nødhjælp.

Typisk kanaliseres midler til statsopbygning direkte til det palæstinensiske selvstyre fra de store bilaterale donorer som USA, Storbritannien, Tyskland m.fl. og EU. Men en stor del af nødhjælps- og udviklingsmidler kanaliseres via internationale og lokale NGO'er, heriblandt Folkekirkens Nødhjælp.

Gennem 25 lokale partnere arbejder vi i de palæstinensiske områder inden for tre områder; beskyttelse af palæstinenserens levevilkår, menneskerettigheder og fortællerarbejde.

Dette arbejde implementeres med støtte fra Danida, et par internationale donorer og primært for EU's udviklings- og humanitære midler.

” Eftersom palæstinenserne ikke får byggetilladelser, bygger de tilbygninger og ekstra etager ulovligt, og derfor er der ugentlige nedrivninger af palæstinensisk ejendom.

Da Folkekirkens Nødhjælp arbejder med de mest udsatte befolkningsområder, er vores nødhjælp og udviklingsarbejde fokuseret i Område C, Østjerusalem og Gaza. Menneskerettighedsarbejdet, som især fokuserer på kvinders rettigheder, henvender sig til gengæld til samtlige områder.

At operere i Område C, Østjerusalem og Gaza er ekstremt problematisk. Globalt set oplever humanitære organisationer i disse år restriktioner på vores handlerum, det såkaldte "humanitarian space", og selvom humanitære organisationer under Folkeretten sikres adgang til civile, er situationen på jorden en helt anden.

Område C, Vestbredden

I Område C, som udgør 61 % af Vestbredden, har den israelske hær fuld kontrol og ansvar for både sikkerhed og serviceydelser.

Det betyder, at hvis man vil bygge en brønd, en klinik eller en skole, skal man have israelske tilladelser, som praktisk talt er umulige at få. For palæstinensere vel og mærke, for det er netop i Område C at 350-400.000 af de 550-600.000 israelske bosættere bor og disse har fuld adgang til vand, land, veje, hospitaler, skoler og endda universiteter.

Østjerusalem

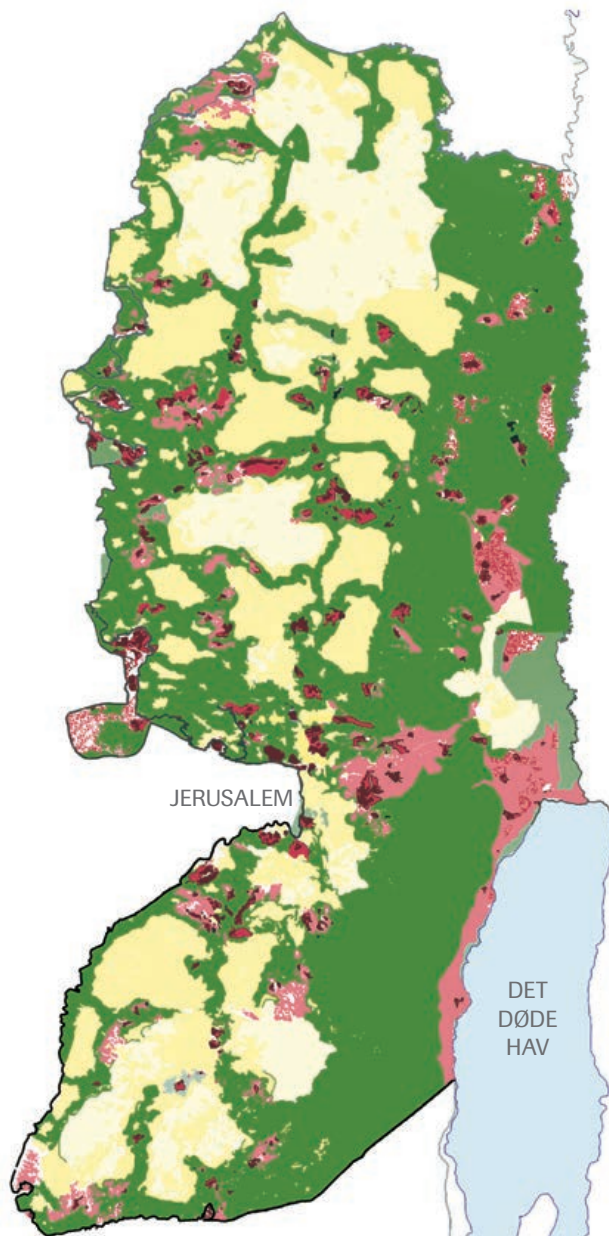
I Østjerusalem bor de palæstinensere, som har fået opholdstilladelse i Jerusalem, som vel og mærke ifølge international lov skal være Palæstinas fremtidige hovedstad.

Bydelen er fuldt annekteret af Israel, og palæstinensere fra Vestbredden kan ikke rejse hertil uden tilladelse. De adskilles fra deres landsmænd af den kontroversielle mur med dertilhørende check-points.

Igen kan palæstinensere her ikke få byggetilladelser og er ikke repræsenteret politisk. Selvom de betaler den samme skat som de israelske borgere og udgør 1/3 af Jerusalems befolkning, modtager de kun omkring 13 % i ydelser.

Eftersom palæstinenserne ikke får byggetilladelser, bygger de tilbygninger og ekstra etager ulovligt, og derfor er der

fortsættes næste side...

Vestbredden

Vestbredden er på 5.655 km².
Det svarer til 80% af Sjællands areal.

■ Bosættelser og bosætterbyer

■ Israelsk styrede områder (såkaldt "Område C" efter Oslo-aftalerne, 61 pct. af området).

■ Palæstinensisk styrede områder, i alt 39 pct. af området.

De lysegule partier ("Område A", 18 pct.) er fuldt palæstinensisk styrede områder.

I de lidt mørkere gule områder ("B", 21 pct.) er der fælles israelsk-palæstinensisk sikkerhedskontrol.

Der bor 2,7 millioner indbyggere på Vestbredden, heraf ca. 400.000 jødiske bosættere.

Befolkningstætheden er 468 indb./km², dvs. næsten fire gange befolkningstætheden i Danmark.

Kortets kilde: FNs kortmateriale, december 2012.

fortsat fra side 3...

ugentlige nedrivninger af palæstinensisk ejendom.

Til tider bliver palæstinensiske familier endda smidt på gaden, og israelske familier flytter ind i stedet.

Gaza

I Gaza, som i 6 år har været under blokade, er der ugentlige skyderier og raketaffyringer pga. konflikten med Hamas. Israel har implementeret en såkaldt buffer zone omkring grænsen på land og i vand, de såkaldte Access Restricted Areas (Områder med begrænset adgang), som udgør 35 % af landbrugsjorden og en stor del af det hav, hvor fiskerne før hentede føde og indtjening.

At operere i Område C, Østjerusalem og Gaza er ekstremt problematisk.

Pga. blokaden er byggematerialer en mangelvare, ligesom meget palæstinensisk infrastruktur inklusiv nødhjælps- og udviklingsprojekter er blevet beskadiget og ødelagt under forskellige bombardementer.

Med andre ord er det kun palæstinenserne i Område A, der kan bygge frit. De andre fratages derfor retten til udvikling, men konsekvenserne er større end det: For at overleve tvinges de til at forlade deres jord. Den slags kategoriseres som tvangsforflytning, "forcible transfer", og det er en af de groveste overtrædelser af Folkeretten.

EU's officielle strategi

Den gode nyhed er, at dette anerkendes af de fleste donorer, herunder EU, og det både på politisk og operationelt plan.

I EU's humanitære strategi står der:

Blokaden af Gaza, tvangsforflytning af palæstinensere i Område C og selvstyrets finansielle krise udgør en risiko for to-statsløsningen. De 4,2 millioner palæstinensere der bor i de besatte palæstinensiske områder bærer byrden for den kontinuerlige konflikt og israelske besættelse. En manglende respekt for Folkeret og Menneskerettigheder har resulteret i en seriøs krise med humanitære konsekvenser.

Den dårlige nyhed er, at der gøres overraskende lidt for at forhindre tvangsforflytningerne og forbedre situationen for palæstinenserne. Mens verdenssamfundet snakker om en to-statsløsning, som virkeligheden taget i betragtning virker fuldstændig uopnåelig, så betaler civile palæstinensere regningen:

Regningen

I Gaza lever 1,6 mio. mennesker inde-spærret under blokade. 34% er arbejdsløse og 44% er fødevarerudsikre, hvilket betyder, at de sultner eller kan sulte, idet de enten ikke har midler til at købe fødevarer, eller der ikke er de rigtige fødevarer at købe.

Gaza-striben

⊗ Checkpoint

Gazastriben er på 365 km², dvs. mindre end Aarhus Kommune. Der bor 1,6 millioner mennesker; befolkningstætheden er 4.500 indbyggere pr. km². Området er omkranset af en flere hundrede meter bred "no-go" zone. Der er tre "porte" til denne del af Det Palæstinensiske Selvstyre – et checkpoint i nord mod Israel og to i syd mod Egypten.

Derfor distribuerer FN mad til 1,1 million mennesker i Gaza, hvor 80 % af den samlede befolkning er afhængig af nødhjælp.

Vand og sanitetssystemer er ved at kollapse, og sundhedssektoren mangler både medicin og udstyr. Der mangler flere hundrede skoler, hvorfor de nuværende arbejder på dobbelt skift.

Afhængigheden af tunneløkonomien gør bæredygtig udvikling umulig.

På Vestbredden har palæstinenserne mistet 40 % af deres landbrugsjord, 82 % af deres vandressourcer og 2/3 af græsningsarealerne.

I Område C ville der bo flere millioner palæstinensere, hvis ikke de var blevet tvunget derfra, og i dag er der kun 150.000 tilbage. 24 % af dem er fødevarerudsikre, og de mest udsatte har mindre end 20 liter vand pr. dag og altså langt under de 100 liter WHO anbefaler.

I Østjerusalem er borgerne blevet adskilt fra hinanden og fra deres jord, blandt andet pga. den ulovlige mur, der adskiller palæstinensere fra palæstinensere og altså ikke israelere fra palæstinensere.

De 300.000 palæstinensiske borgere har mistet 35 % af deres jord til de 200.000 bosættere, der nu bor i det, der skulle være Palæstinas "hovedstad". Der mangler over 1000 klasselokaler, og omkring 1/3 af palæstinensisk ejendom er truet med nedrivning.

Adgang nægtet

Ligesom palæstinensere ikke må bygge, må humanitære organisationer heller ikke. Vi kan altså heller ikke bygge den nødvendige infrastruktur i Område C, i Østjerusalem eller i Gaza.

Faktisk er det besættelsesmagten, der skal imødekomme den besatte befolknings behov under humanitær lov. Hvis de ikke kan løfte den opgave, skal de som minimum tillade humanitære organisationer adgang, hvilket heller ikke respekteres.

Som nødhjælpsorganisation skal vi have adgang til civile, og derfor bygger vi brønde og leverer vand uanset. Men det

Fiskerbåde i Gaza. Ifølge Oslo-aftalen skulle palæstinensiske fiskerbåde have ret til at fiske inden for en rækkevidde af 20 sømil fra kysten. Israel har dog egenhændigt håndhævet en grænse på 12 sømil, som senere blev indskrænket til 3 sømil. Forhandlinger med Hamas sidste år har ført til, at palæstinenserne nu kan fiske indtil 6 sømil fra kysten.

Nabi Saleh, en palæstinensisk landsby i nærheden af Ramallah. Landsbyen har i flere år haft ugentlige demonstrationer mod, at den kilde, der giver landsbyboerne vand, er blevet overtaget af den nærliggende bosættelse Halamish.

er ikke uden risiko. To vandcisterner, vi har rehabiliteret for europæiske og danske midler, er blevet destrueret, ligesom de familier, vi arbejder med, gentagne gange har fået revet deres hjem ned, destrueret deres vandtanke og konfiskeret den lastbil, de hentede vand med.

Samme og lignende historier gælder for en lang række andre humanitære organisationer.

” I Gaza lever 1,6 mio. mennesker indespærret under blokade. 34 % er arbejdsløse og 44 % er fødevaresusikre.

Palæstinenserne værdsætter vores arbejde, men de minder os også om, at når situationen har været den samme i 45 år, kunne det være, man skulle overveje at skifte strategi. De har ret. Nødhjælp er akut og leveres når krisen rammer. Når krisen bliver permanent og varer et halvt århundrede, så er det vel ikke længere en undtagelsestilstand men normen?

Hvis vi skal imødekomme behovet for vand, skal vi ikke bygge og rehabilitere antikke vandcisterner, som det nu er tilfældet. I stedet skal vi bore brønde og

opbygge en vandinfrastruktur, og da et sådan projekt er dyrt og omfattende, skal det beskyttes diplomatisk.

Israelerne borer sådanne brønde i Område C til de israelske bosættere og til vandingsarealer til bosætterlandbrug, som dyrker frugt og grønt til eksport i Europa. Det bedste, vi kan gøre, er at rehabilitere en 400 år gammel brønd, som giver palæstinenserne vand et par måneder om året.

To-statsløsningens logik

Ved ikke at påtale lovovertrædelser, ved stiltiende at godtage Israels diskriminerede politik og ved at vente på den to-statsløsning, EU stadig tror kommer, så går vi imod vores egne principper. Vi retfærdiggør vores handlen, fordi vi trods alt køber palæstinenserne lidt tid. Med vand og adgang til basale levevilkår, kan de blive på deres land lidt endnu.

Uden politiske forandringer, kommer vi ikke til at se resultater af de millioner, der hvert år sendes til de palæstinensiske områder.

At øge støtten til selvstyret hjælper ikke. De råder hverken over deres egne territorier, grænser eller hovedstad – ligesom de heller ikke er valgt demokratisk. Støtten til civilsamfundet gennem NGO'er er vigtig for at imødekomme de humanitære behov, men igen, uden politisk

forandring eller opbakning, vil den ikke have en effekt. Tværtimod er de palæstinensiske områder blevet dybt afhængige af støtte udefra. Man kan ikke lave en statsopbygning i 5 adskilte zoner uden adgang til landbrugsarealer, økonomi og grænser.

Løsning?

Hvad er så løsningen? Desværre kompliceres situationen her af 1000 års historie, religion og en årelang konflikt.

Efter tre år i regionen som nødhjælpsarbejder foreslår jeg, som så mange andre, en mere simpel tilgang: Overholdelse af humanitær folkeret og menneskeretligheder.

Når humanitær folkeret ikke overholdes, har samtlige stater et ansvar for at påtale det og aktivt arbejde for, at den respekteres. Det er det juridiske argument for handling.

Det økonomiske er, at selvom forskellige regeringer gerne vil betale sig fra deres dårlige samvittighed, er det altså en virkelig dårlig investering, som potentielt gør mere skade end gavn.

Det politiske argument må være, at hvis to-statsløsningen stadig er den officielle politik i Europa, så er det tid til at beskytte de forsvindende områder, som et fremtidigt Palæstina skal placeres i. ♦

Kvindelig aktivist plukker oliven for en familie i landsbyen Burin, ikke langt fra Nablus på Vestbredden. Burin ligger i strid med den nærliggende bosættelse Yitzhar, og det er bl.a. gået ud over landsbyens oliventræer. EU importerer langt mere frugt og grønt fra de ulovlige bosættelser på Vestbredden end fra palæstinenserne i området.

EU's handel modarbejder EU's udenrigspolitik

De israelske bosættelser er ulovlige under Folkeretten. Alligevel bidrager EU's handelspolitik til at styrke bosættelsernes økonomi.

AF SIGNE FISCHER SMIDT,
JERUSALEM

EU har, som de har med mange andre lande uden for EU, en såkaldt associeringsaftale med Israel, som udover at promovere samarbejde og økonomisk støtte inden for forskellige sektorer, giver toldfritagelse ved eksport.

Problemet med associeringsaftalen er, at hvor EU definerer den som gældende for Israel inden for 1967 grænserne, dvs. inden for den såkaldte Grønne Linje, så definerer Israel også Vestbredden og de israelske bosættelser som dækket af associeringsaftalen.

Dermed modtager israelske virksomheder og institutioner som kosme-

Er Selvstyreområderne besatte?

Ja, ifølge Artikel 42 i Haag-reglerne er et område besat, når det reelt styres af en fjendtlig hærs autoritet.

I 1967 invaderede den israelske hær de palæstinensiske områder og opnåede effektiv kontrol herover. Siden da har Vestbredden, inklusive Østjerusalem og Gaza været defineret som besat område.

Både det Internationale Røde Kors og Den Internationale Domstol (ICJ) har bekræftet, at områderne er besatte, hvorfor den del af international lov, der omhandler fjendtlig besættelse, er gældende i de palæstinensiske områder.

Samtlige stater, herunder også Israel, er bundet af Haag-reglerne, der er opstået som et kompleks af tretten konventioner om land- og søkrigsførelse vedtaget fra 1899 til 1907.

tikgiganten Ahava og universitetet i Ariel millioner i europæisk støtte, på trods af at begge ligger i de ulovlige bosættelser.

Ligeledes sælges friske urter, grøntsager, frugt, dadler og andre produkter

på de europæiske markeder mærket "Made in Israel".

Israelske eksportører promoverer eksempelvis dadler ved at understrege hvordan disse er dyrket i "det østlige

Israel, på den fredfyldte grænse mod Jordan". Tydeligvis en fejltagtig beskrivelse, idet dette område ifølge international lov er palæstinensisk.

Det illustrerer en vigtig pointe: EU prædiker en to-statsløsning baseret på den grønne linje, men gør sig ikke klart, at denne terminologi hverken anerkendes eller benyttes i Israel.

EU overtræder egen lovgivning

Efter massivt pres fra det europæiske civilsamfund er ovenstående problematik kommet på dagsordenen i Bruxelles og visse medlemslandes hovedstæder.

Toldmyndighederne i Danmark har længe været opmærksom på, at produkter fra bosættelser ikke må nyde toldfri-tagelse. Danske toldmyndigheder tjekker forsendelser fra Israel, som både skal oplyse postnummer og bynavn, så oprindelsen kan verificeres og toldfritagelse kan gives eller ej.

Ifølge europæisk forbrugerlov skal frugt, grønt og kosmetiske produkter mærkes med oprindelsessted, og for andre produkter gælder det, at hvis forhandler vælger at oplyse oprindelsen, skal denne være korrekt. Man må altså ikke opgive falsk oprindelse, og man skal oplyse oprindelse på frugt, grønt og kosmetik.

I Danmark og mange andre europæiske lande, overholdes denne forbrugerlovgivning ikke. Peberfrugter, dadler og krydderurter er ofte mærket som værende fra Israel, selvom de rent faktisk kommer fra bosættelserne.

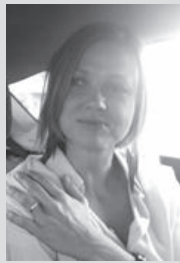
Hvem bærer ansvaret?

Danmark og Storbritannien har taget et første vigtigt skridt ved at indføre frivillige retningslinjer for mærkning af bosættelsesprodukter. I Danmark lyder retningslinjerne:

Fødevarer fra de israelsk besatte palæstinensiske områder må ikke mærkes med "Israel" som oprindelsesland. Oprindelsen kan angives som f.eks.: Oprindelse: Vestbredden eller Produceret på Vestbredden.

Hvis butikker yderligere ønsker at angive, om en fødevarer med oprindelse på Vestbredden er produceret i en israelsk bosættelse eller er produceret af en palæstinensisk producent, kan det ske på følgende måde: Oprindelse: Vestbredden (israelsk bosættelsesprodukt), hhv. Vestbredden (palæstinensisk produkt) eller Produceret på Vestbredden (israelsk bosættelsesprodukt), hhv. Vestbredden (palæstinensisk produkt).

Mærkningsordningen er problematisk, idet den forvirrer forhandlerne mere end den vejleder. Der står, at oprindelsen kan angives som Vestbredden, men hvad er lovpligtigt at angive? Vestbredden er jo ikke et anerkendt "oprindelsesland".

Signe Fischer Smidt

Flere af artiklerne i dette nummer er skrevet af Signe Fischer Smidt, der bor i Jerusalem og arbejder for Folkekirkens Nødhjælp.

Signe Fischer Smidt er udsendt til de besatte palæstinensiske områder og arbejder med fortalerarbejde omkring konflikten med fokus på menneskerettigheder, folkeret og beskyttelse af civile.

Folkekirkens Nødhjælp har arbejdet i de palæstinensiske områder siden 1950'erne og arbejder især med forbedring af de palæstinensiske levevilkår, menneskerettigheder og fortalerarbejde.

Signe Fischer Smidt er uddannet cand.scient.soc. fra RUC og har desuden læst konfliktstudier på Haifa University i Israel.

Et yderligere problem er, at flere supermarkeds kæder har skriftlige aftaler med deres leverandører om ikke at modtage produkter fra bosættelser.

Europæiske civilsamfundsorganisationer som DanWatch og Crisis Action har imidlertid taget en række af disse kæders leverandører (som typisk ikke er israelske) i at videresælge bosættelsesprodukter, der er mærket ulovligt som "Made in Israel".

Igen skal man huske på, at de israelske eksportører ikke skelner mellem Israel og besat område. Det har fået engelske Coop til kun at handle med israelske virksomheder, der har produktion inde i Israel og afstår fra at handle med israelske virksomheder med produktion i bosættelser.

Pointen er, understreger de, at de ikke ønsker at boykotte Israel, og at de derfor fortsat vil handle med virksomheder, som netop ikke får varer fra bosættelserne. ♦

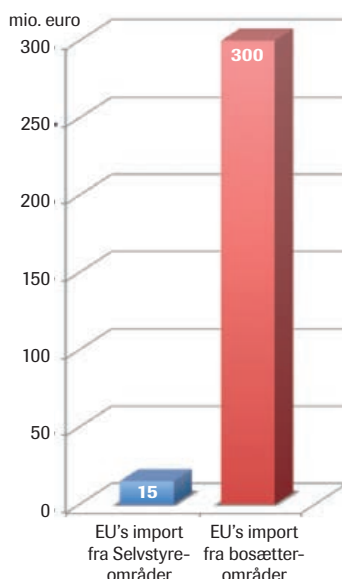
NGO'er kritiserer EU's dobbeltspil

22 internationale hjælpeorganisationer, blandt dem Folkekirkens Nødhjælp, anklagede for nyligt EU for direkte at understøtte de israelske bosættelser på Vestbredden – samtidig med, at man kritiserer dem og finder dem ulovlige.

Det skete i en rapport fra NGO-samarbejdet Association of International Development Agencies, AIDA.

EU's optræden betyder, at man ikke blot underminerer forsøgene på at opbygge en palæstinensisk stat. EU forbryder sig også imod folkeretslige forpligtelser ved i praksis at anerkende besatte områder som en del af Israel, hedder det i rapporten.

Hvad importerer vi fra bosætterområderne?

EU's årlige import fra bosættelserne er på 300 mio. €. Den årlige import fra det palæstinensiske selvstyre: EUR 15 millioner.

Der bor 4 millioner palæstinensere i de besatte områder og 400.000 bosættere, så reelt importerer EU 200 gange mere pr. bosætter end pr. palæstinenser.

EU er Israels største handelspartner og er marked for 20% af Israels samlede eksport. De mest almindelige bosættelsesprodukter er friske urter, dadler, druer, peberfrugt, blomster, avokadoer, citrusfrugter, tomater, auberginer og agurker, Ahava kosmetologiske produkter og frugtekstrakter til sodavandsmaskinen Sodastream.

Ahava hudplejeprodukter sælges fra Holon syd for Tel Aviv, men produceres i bosættelsen Mitzpe Shalem på Vestbredden tæt ved Det Døde Hav.

Sodastreamprodukterne kommer fra industrizonen Mishor Adumim i en bosættelse, der ligger et par km. øst for Jerusalem.

"Israel må skifte kurs"

Den tidligere chef for EU's våbenagentur, Mellemøstkenderen Nick Witney, mener, at Israel er på vej mod en international isolering – som Sydafrika under apartheid.

AF STAFFAN DAHLLÖF

Israel går i søvne, siger han, og der er kun én vej for EU at følge:

"Israel må skifte kurs – og Europa må samle mod til at gøre dette klart for Israel", skriver Witney i rapporten "Europe and the Vanishing Two-State Solution", udgivet af tænketanken European Council on Foreign Relations for få uger siden.

Witney mener, at Israel kan sammenlignes med Sydafrika under apartheid, fordi bosættelserne på Vestbredden, hvor det som skulle udvikles til en palæstinensisk stat, nu minder om de gamle bantustans – hjemlande for de sorte sydafrikanere under apartheid-tiden.

I en samtale med NOTAT siger Nick Witney:

»Denne opdeling af Palæstina i isole-rede bantustans er måske ikke et udtalt mål for Israel, men det er en følge af den førte politik. Det, vi ser på kortet, er en skærgård af små palæstinensiske byer og områder, omgærdet af en israelsk kontrol. Det følger en rent militær logik.

Nick Witney var den første leder af Det Europæiske Våbenagentur 2004-7. Han har tidligere arbejdet i Mellemøsten for den britiske udenrigstjeneste og taler arabisk.

Ingen Mandela eller de Klerk

»Sydafrika i dag er bestemt ikke noget paradys, men der fandtes i 1990'erne en Nelson Mandela og en F.W. de Klerk, som det lykkedes at undgå et blodbad«.

»Jeg kan ikke få øje på nogen tilsvarende politikere i Palæstina og Israel. Abbas (præsident for det palæstinensiske selvstyre) er gammel og vil trække sig tilbage for at bruge tiden på sine børnebørn. De unge kompetente palæstinensere sidder i fængsel. Og når det gælder Israel, så er (premierminister) Netanyahu bare håbløs«, siger Nick Witney.

Men hvorfor er det sådan, at EU på den ene side fordømmer Israels politik, men på den anden side stadig forstærker båndene til landet? Witney har to svar: Det ene går på den historiske sympati for oprettelsen af en jødisk stat, som stadig præger den aktive generation af europæiske politikere.

Storbritanniens ansvar for, at den britiske regering i 1917 åbnede Palæstina – der dengang var britisk mandatområde – for jødisk indvandring, og Tysklands skyld for Holocaust er de tydeligste eksempler. Men i alle EU-lande er der personlige og kulturelle bånd til Israel.

Det bureaukratiske bæst

Hans andet svar er, at EU-landene har materielle fordele ud af forbindelserne til Israel.

»Der er en kontrast mellem, hvordan EU-landene optræder som individuelle stater, og hvordan de udtaler sig i de kollektive udtalelser, som de er parat til at underordne sig. Det var det samme med diktatorerne i Nordafrika, som EU holdt oppe med handels- og samarbejdsaftaler«.

»Den kontrast forstærkes af, at det er Kommissionen og ikke EU's Udenrigstjeneste, som har den dominerende rolle. Kommissionen er et bureaukratiske bæst; det siger jeg som en konstatering og ikke som en anklage. Kommissionens brændstof er teknokratiske indspil og ikke politik«.

Bantustans: De lysegule "huller" i kortet angiver de såkaldte bantustans i Sydafrika under apartheid, som Witney omtaler.

Bantustans var områder, hvor den sorte befolkning blev isoleret, så de kunne bo i deres "hjemlande" og arbejde i Sydafrika uden at være borgere i landet.

Israel som våbeneksportør

Israel eksporterede i 2012 våben for mere end fem mia. kroner, oplyser det svenske fredsforskningsinstitut SIPRI (Stockholm International Peace Research Institute). Mere præcist var tallet 533 mio. dollar (i 1990-priser).

Spanien, Italien, Tyskland, Polen, Belgien og Portugal var de vigtigste europæiske importører i 2012, men det er Indien, Sydkorea og de tidligere Sovjetrepublikker i Centralasien, der er de helt store modtagere af våben fra Israel.

Missiler og sensorer var de to største enkelte varegrupper.

Israel har også våbenimport. Tallet svinger fra 824 mio. danske kroner i 2011 til 3,9 mio. kr. i 2012 (løbende priser).

Hovedleverandører i 2012 var Tyskland, USA og Canada.

Ifølge avisen Haaretz er Israel verdens fjerde, femte eller sjette største våbeneksportør, mens Jerusalem Post placerer landet som nummer otte globalt, i perioden 2004 – 2011.

Forskellene forklares til dels af, hvordan flerårige kontrakter bliver gjort op på efterleverancer i de enkelte år.

»Kommissionens besked til Israel er derfor blevet, at "vi er nødt til at kritisere jer, men det kan I bare ignorere"«.

Truet, ikke forsvundet

Med din baggrund fra EU's våbenagentur må det være relevant at spørge, om Israel har noget at tilbyde EU-landene på det militære felt?

»Absolut. Israelerne er særdeles dygtige og kompetente«.

»Her ligger der et moralsk aspekt, som jeg måske kunne have udviklet i rapporten: Måske burde vi afstå fra at købe de droner og den overvågningsteknik, som Israel har udviklet for at kontrollere det palæstinensiske samfund?«.

»Det spørgsmål undlod jeg bevidst at rejse for ikke at få sat fokus på et aspekt,

som ville forhindre, at rapporten blev læst af alle sider i konflikten».

Titlen på din rapport er "den forsvindende to-stats løsning". Er tiden løbet fra en fungerende palæstinensisk stat?

»Den er ikke helt forsvundet, endnu. Spørgsmålet er, om præsident Obama er parat til at stille sig bag sin egen udenrigsminister John Kerry«.

»Det næste store problem er Netanyahu. Han optræder som en tryllekunstner, der peger i alle mulige retninger for at skjule, hvad han selv laver – som hans påstand om, at Israel trues af udslettelse fra iranske kernevåben«.

»Netanyahu's seneste løgn er, at konflikten ikke handler om territorier, men om identitet. Det er helt forkert. Det er lige præcis territorier, det handler om, og der er intet, der forhindrer israelere og palæstinensere i at sætte sig ned ved et kort og forhandle om bytte af landområder«.

»Så nej, jeg vil nok ikke satse nogle penge på en palæstinensisk stat i en overskuelig fremtid. Men alternativet er bare værre.« ♦

Tvivl om to-statsløsning

Israels regering siger ét og mener noget andet, siger Danny Danon, der selv er regeringsmedlem. Den vil aldrig gå med til en to-statsløsning.

AF OLE AABENHUIS

KORT FØR BLADET gik i trykken, og kort efter mit interview med den israelske ambassadør (side 15), kom et medlem af den israelske regering, viceforsvarsminister Danny Danon, med nogle opsigtsvækkende udtalelser:

Regeringen er »stærkt imod en to-statsløsning, og den vil blokere for skabelsen af en palæstinensisk stat, hvis et forslag af den art nogensinde kommer til afstemning«, siger han til Times of Israel og fortsætter, at ikke bare de ekstremistiske partier som Jødisk Hjem, der sidder i regeringen, ville stemme imod, men også en lang række ministre fra Binyamin (Bibi) Netanyahu's parti, Likud.

Udtalelserne kommer på et tidspunkt, da den amerikanske præsident netop har sendt sin udenrigsminister John Kerry ud som fredsmægler mellem Israel og Palæstina. Hvis det lykkes for Kerry at bringe Netanyahu og palæstinenserne til et forlig om en to-statsløsning, »så har du en konflikt« i regeringen«, siger Danon.

I et interview med Israelsk Radio siger Danon: "Vi er en nationalistisk regering og ikke en regering, som vil etablere en palæstinensisk regering inden for 1967-grænserne".

DANON, der er først i fyrrerne, er kendt som en høg og som en af Netanyahu's skarpeste kritikere. Hans holdning til en to-statsløsning var kendt, før han blev udnævnt til minister, og den deles ifølge iagttagere af hans nærmeste foresatte i regeringen, forsvarsminister Moshe Yaalan.

Reaktionen fra Netanyahu har været yderst begrænset. Danons kommentarer »repræsenterer ikke statsminister Binyamin Netanyahu eller Israels regering«, hed det i en udtalelse fra statsministerens kontor.

Senere har Netanyahu gentaget, hvad han har sagt tidligere, at han søger et "historisk kompromis" med palæstinenserne "én gang for alle". Det vil

sige »en demilitariseret palæstinensisk stat, som anerkender den jødiske stat, med stålsatte sikkerhedsarrangementer for Israel – jeg ser frem til disse forhandlinger, uden betingelser«.

Danons kommentar: Han [Netanyahu] stiller betingelser, som han ved, palæstinenserne ikke kan opfylde.

Danny Danon

IFØLGE ISRAELSKE AVISER støttes Danon af 35 medlemmer af Knesset (det israelske parlament, der i alt har 120 medlemmer) + ni ministre. De optrådte samlet kort efter Danons udtalelser ved et lobby-møde i Tel Aviv i gruppen "Israels jord".

Likud, som er det ledende regeringsparti, gik til valg i januar uden et partiprogram. Man kan derfor ikke slå op i nogen official tekst for at se, hvad Likud-partiets politik egentlig er.

Flere af regeringens ministre bor ikke i det egentlige Israel, men i bosættelser på Vestbredden, uanset at disse bosættelser er ulovlige efter Folkeretten. ♦

Byvandring i København med efterfølgende debat

Søndag den 25. august kl. 13-16.30

Michael Carlsen er guide, og vi starter på Kgs. Nytorv tæt ved Nationalbanken og Danske Banks hovedsæde og slutter i Andelskassen Merkurs hovedsæde, på Vesterbro, hvor direktør Lars Pehrson byder på kaffe og lægger op til debat om, hvordan EU bør regulere bankerne.

TILMELD DIG PÅ www.deo.dk

DEO EU-debat - mere spændende - mindre fastlåst
info@deo.dk - tlf. 70 26 36 66

Israelsk angreb på Gaza, november 2012.

EU-Israel:

Dybt rystet, tæt knyttet

Sympatien for Israel er for nedadgående i EU. Alligevel har det økonomisk-politiske bånd mellem EU og Israel aldrig været stærkere.

AF STAFFAN DAHLLÖF

I november 2012 stemte et flertal på 14 EU-lande, deriblandt Danmark, for at give Palæstina observatørstatus i FN's generalforsamling. Kun Tjekkiet stemte nej.

Det markerede en grundlæggende holdningsændring i EU, og ikke mindst i Danmark. Blot et år tidligere, da Palæstina havde søgt om observatørstatus i UNESCO, var det et mindretal på 11 lande, der stemte ja. Fem EU-lande stemte nej. De øvrige, deriblandt Danmark, undlod at tage stilling.

Nu hedder det i den seneste udtalelse fra de samlede udenrigsministre, at EU er "dybt rystet og stærkt imod" de planlagte udvidelser af de israelske bosættelser på

Vestbredden. Der var også kritik af raketbeskydninger mod Israel fra Gaza, men det er Israel der udpeges som hovedproblemet i den afbrudte fredsproces.

Aftale i bero

De kritiske reaktioner følger efter, at EU i foråret 2009 satte hælene i over for en ellers besluttet opgradering af det formelle samarbejde med Israel. En ny og udvidet associationsaftale blev stillet i bero.

Årsagen var operation "Støbt bly", den israelske invasion af Gaza.

Men på trods af de politiske markeringer og på trods af, at den politiske nedfrysning stadig er der, trives og udvikles samarbejdet i praksis på mange leder.

Flest forskerpenge fra Bruxelles

EU er Israels største enkelte handelspartner. En tredjedel af Israels import

kommer fra de 27 EU-lande, og som blok betragtet er EU den næststørste aftager af israelske varer – efter USA.

I 2012 var EU den største offentlige finansieringskilde for forskning i Israel, altså større end den israelske stat.

Det hænger sammen med, at Israel siden 1996 som det eneste ikke-europæiske land har deltaget i EU's syvårige rammeprogram for forskning og udvikling, både som betaler og som støttemodtager.

Sidste år omfattede forskningsrammeprogrammet flere end 60 fælles projekter mellem EU og Israel inden for 17 forskellige områder. Samarbejdet fortsatte med andre ord ufortrødent uanset, at associeringsaftalen mellem EU og Israel ikke er blevet opgraderet som planlagt, efter angrebet på Gaza.

De muligheder, der er

Hvis man spørger i EU's udenrigstjeneste, hvordan man kan beskrive forholdet til Israel i dag, lyder svaret:

»Det er måske misvisende at kalde det for "business as usual", men man kan vel sige, at begge parter gør brug af de muligheder, der er inden for den eksisterende aftale.« ♦

Danmarks rolle

Palæstinas statusopgradering:

Danmark stemte i november 2012 ja til at opgradere Palæstina fra "observatør-enhed" til "observatørstat" i FN.

I maj 2013 besluttede regeringen sammen med Finland, at opgradere den palæstinensiske repræsentation i København til ambassade. Norge og Sverige har tidligere gennemført en sådan opgradering.

Anerkendelse af staten Palæstina

Det er regeringens erklærede ønske at anerkende Palæstina som stat, men kun sammen med en "bred kreds af EU-lande".

Mærkning

Danmark og Storbritannien står bag et initiativ fra i alt 13 EU-lande om mærkning af varer fra de besatte områder.

EU-Domstolen slog i 2010 fast, at varer fra de besatte områder ikke skal omfattes af de toldlempelser, som EU giver Israel. En egentlig EU-beslutning om mærkning er dog blevet udskudt af hensyn til den amerikanske udenrigsminister Kerrys mæglingsforsøg.

I Danmark må fødevarer fra de besatte områder ikke være mærket Made in Israel, men kan mærkes "Produceret på Vestbredden".

FOTO: ACTIVESTILLS.

Arbejdere krydser et checkpoint ved Tulkarem, der ligger på Vestbredden øst for Haifa.

Fanget i kynisme

”Vi ses som dobbeltmoralske”, hedder det i denne kommentar om at være bistandsmedarbejder midt i den løbende konflikt mellem Israel og Palæstina.

AF SIGNE FISCHER SMIDT,
JERUSALEM

ET AF GRUNDPRINCIPPERNE for humanitære organisationer er, at vi ikke må fungere som et instrument for udenrigspolitik.

I marken kan det princip være svært at overholde, og i de palæstinensiske områder er grænsen hårfin.

Vi står for nødhjælp og udvikling for millioner, men ved godt, at det eneste der kan forbedre levevilkårene og sikre rettigheder er, at der kommer en ende på besættelsen og en retfærdig fred.

Altså kan positiv forandring kun ske ved fortalerarbejde.

Men når man kritiserer besættelsen af de palæstinensiske områder, ender man hurtigt i en diskussion, hvis omdrejningspunkt er for eller imod en part, for eller imod terror, religion og historie.

Diskussionen bliver sjældent ret-tighedsbaseret og handler sjældent om overholdelse af de principper, vi alle har skrevet under på: Folkeret og menneske-

rettigheder. Derfor vælger mange ikke at tage diskussionen.

Det er forkert, for besættelsen handler ikke om at være for et folk eller imod et andet; det handler om respekt for loven.

Det, at vi støtter eller selv laver projekter i menneskerettigheder, og at vi underviser i folkeret, gør ikke situationen bedre. Når vi implementerer disse projekter, får jeg ofte det berettigede spørgsmål: »Hvorfor skal vi trænes i menneskerettigheder? Vi har ikke vores, og I respekterer dem jo ikke selv?«.

Kritikken er stigende; vi ses som dobbeltmoralske. Vi taler, men handler ikke – og måske endnu værre, vi har en massiv tilstedeværelse og udtaler os på kryds og tværs omkring konflikten, men vi kan ikke fremvise resultater på det store plan. Besættelsen fortsætter på sit 46. år.

EU har taget et stort ansvar med sit medlemskab i kvartetten, (*Fælles for-handlingsudvalg FN, EU, USA, Rusland. red.*) massiv tilstedeværelse og tro på to-statsløsningen. Det ansvar forpligter. For ved at placere ansvaret internationalt i Bruxelles og New York, så fjernes det fra Israel og Palæstina. Desuden kan EU rent

faktisk handle, idet de både har gulerod og pisk til rådighed.

Gulerod – fordi EU er tæt på begge parter og kan opgradere det tætte økonomiske og kulturelle samarbejde. Pisk – fordi man så kan forvente noget til gengæld, nemlig respekt for loven og implementering af en to-statsløsning.

EU taler om fred, lov og to-stats-løsning, men på handlingsplan støtter EU de ulovlige bosættelser økonomisk og lukker øjnene for menneskerettighedsovertrædelser fra begge parter side.

SOM SITUATIONEN er nu, fremstår EU dobbeltmoralsk: EU taler om fred, lov og to-statsløsning, men på handlingsplan støtter EU de ulovlige bosættelser økonomisk og lukker øjnene for menneskerettighedsovertrædelser fra begge parter side.

EU har taget de første skridt, med tiltag mod en fælles mærkningsordning og klausuler om, at det økonomiske samarbejde ikke gælder for israelske bosættelser.

Men det er jo lidt absurd, at vi bruger millioner på at opbygge en bæredygtig palæstinensisk økonomi, når den, ifølge Verdensbanken, undergraves fuldstændig

fortsættes side 14...

EU under dobbeltild

Både israelere og palæstinensere mener, der er brug for EU. Alligevel er de dybt skeptiske. Hvorfor?

AF SIGNE FISCHER SMIDT,
JERUSALEM

»I Jerusalem«, joker skolelæreren Muna Hassan, en 27-årig palæstinenser fra Østjerusalem, »er de mest almindelige biler grænsepolitets jeeps og FN's firhjulstrækkere«.

Måske en overdrivelse, men alligevel. Gadebilledet i Jerusalem er præget af de store, hvide, biler fra FN, ICRC, EU og andre internationale missioner. Men faktisk gælder det samme på Vestbredden og endda i de populære restaurantområder i Tel Aviv.

I de palæstinensiske områder skal man sjældent køre ret længe, før man ser skilte på skoler, veje, landbrug og hospitaletaler med logoer fra enten EU, USAID, Japan eller Save the Children med tekster som "Dette er en gave fra det amerikanske til det palæstinensiske folk".

Sammenholdt med, hvor længe konflikten har varet, hvor mange penge der

kanaliseres til området, og hvor få resultater, der er opnået, vækker det bekymring og endda harme i befolkningen.

Som repræsentant for det "internationale samfund" – der skelnes sjældent mellem diplomater, FN-udsendte og nødhjælpsarbejdere – mærker man ofte kritikken, og noterer, at den griber om sig.

Set fra Palæstina

Sam Bahour, en palæstinensisk forretningsmand forklarer: »De milliarder af euro, som EU har smidt ind i Palæstina, har ingen effekt med mindre de kombineres med politisk vilje fra EU's side til at gøre Israel ansvarlig for dets handlinger«.

Det er Israel, og det forbliver Israel

»Det har aldrig og vil aldrig give mening, at EU betaler for rekonstruktionen af Palæstina og samtidig ignorerer israelske militære aktioner, der enten ødelægger,

hvad der blev bygget, eller sørger for at investeringerne bliver ubrugelige«.

»Det mest chokerende er, at EU's borgere tillader misbruget af deres skattekroner uden at holde de europæiske ledere ansvarlige og få dem til at kræve kompensation for de ødelagte udviklings- og nødhjælpsprojekter«.

Vi stoler ikke på EU mere

Skolelæreren Muna Hassan mener, at »Flere og flere palæstinensere er vrede på EU. Vi stoler ikke på EU mere, for EU støtter israelerne, og også bosætterne, mere end de støtter os. EU har givet milliarder, og vi har ikke engang en stat«.

»Fredsplanen og de politiske løsninger er slået fejl. Krigen mod Gaza viste, at vold er det eneste, der rykker ved tingene«.

Det er et synspunkt, man kan finde helt op i Selvstyrets top: Xavier Abu Eid fra PLO's forhandlingsenhed siger det sådan:

»Vi har i årtier forsøgt at få sat palæstinensiske fanger på fri fod og få israelerne til at trække sig tilbage fra

FOTO: ACTIVESTILLS.

Det fortæller de her.

bosættelserne på diplomatisk vis gennem forhandlinger. Uden held. Hamas tager en soldat til fange og får 1000 palæstinensere løsladt. De sender en raket mod Gilo (*israelsk bosættelse med 40.000 indbyggere, sydvest for Jerusalem. red.*), og for første gang i historien flytter bosætterne sig. Det er et farligt signal at sende«.

Set fra Israel

Paradoksalt nok, er opfattelsen af EU ikke meget anderledes på den anden side af Den Grønne Linje. Shlomo Enzensbacher, en højreorienteret israeler, der arbejder i sikkerhedssektoren, er træt af de kritiske udtalelser både fra det officielle EU og fra den menige europæer – hvad enten det er turister i Jerusalem, hvor han bor, eller folk, som hans venner og bekendte har truffet, når de besøger Europa.

Som repræsentant for det "internationale samfund" mærker man ofte kritikken, og noterer, at den griber om sig.

Da jeg fortæller ham om det unikke og tætte økonomiske samarbejde mellem Israel og EU, bliver han kun mere kritisk.

»Jamen, hvad er det så, de vil?«, spørger han og fortsætter: »Hør her. Du har boet her i næsten fire år og kender den israelske mentalitet. To ting kan få os til at ændre os. Et, hvis vi har noget at miste, og to, hvis rådet kommer fra en, vi stoler på og ser som en ven. Ingen af delene er gældende, når det drejer sig om EU.«

Denne holdning bekræftes, når man lytter til de israelske lederes udtalelser. De siger, at EU ikke kender konteksten, at EU's fordømmelser kun gør ondt værre, og at eksempelvis Gilo er en del af Jerusalem.

»Bosættelserne er og forbliver Israel...»

Da jeg nævner bosættelserne, griner Shlomo Enzensbacher og siger: »Det er Israel, og det forbliver Israel«, og det er der egentlig god grund til.

Den nye israelske regering har flere bosættere på ministerposter og består af flere partier, som ikke anerkender en fremtidig palæstinensisk stat, og da bestemt heller ikke ser Østjerusalem, som en fremtidig palæstinensisk hovedstad.

Jerusalem, og herunder den østlige del, er i deres optik Israels hovedstad og "Israel" går fra havet til (Jordan-) floden.

Den såkaldte Grønne linje og altså 1967 grænserne, som ifølge EU bør være den fremtidige grænse mellem Israel og Palæstina, findes stort set ikke i israelernes bevidsthed.

Der er 200.000 bosættere i Østjerusalem og 350-400.000 på Vestbredden. Bare på et år er der bygget 600 nye huse til israelere på palæstinensisk jord. I samme område har den israelske hær nedrevet 535 palæstinensisk ejede bygningsstrukturer.

Brug for Europa

Trods kritikken mener begge parter, at der er brug for Europa.

Begge betragter EU som en enhed med en fælles udenrigspolitik og som en mulig udfordrer til USA som den dominerende magt i forhold til den israelske besættelse.

Det er de færreste, der forstår, at EU er splittet, også i forhold til Israel og Palæstina, og at EU stadig ikke formår at operere som en central og afgørende udenrigspolitisk spiller.

Selvom Shlomo Enzensbacher er træt af, hvad han mener er skinger kritik, siger han alligevel, at Israel gerne vil være tæt på Europa.

Mange israelere føler sig langt tættere på Europa end på den Mellemøstregion, de eksisterer i. Israelerne rejser typisk på ferie i Europa, ligesom Israel deltager i både det europæiske Melodi Grand Prix og Champions League.

Men som Shlomo Enzensbacher formulerer det, er der også et andet, mere vidtgående perspektiv: »Vi kan ikke klare os med USA som eneste allierede, og handelsmæssigt har vi også brug for Europa. Desuden har mange israelere rødder og tilhørsforhold der.« ♦

Nathalie Tocci fra EU's sikkerhedspolitiske analysecenter i Paris.

EU's risiko

Vi er "i stigende grad opmærksomme", siger EU sikkerhedsekspert.

»EU risikerer en forvridning af sin egen lovgivning og praksis ved at acceptere en ulovlig israelsk politik«.

Det skrev den italienske forsker Nathalie Tocci, i en analyse fra 2010, udgivet af EU's eget sikkerhedspolitiske analysecenter, Institute for Security Studies (EU-ISS) i Paris.

Hendes budskab var, at EU gav et signal om, at international ret er noget, man kan forhandle om, og at brud på folkeretten kan foregå uden at fremkalde sanktioner.

I dag mener Nathalie Tocci, at EU er blevet mere klar over sin egen holdning:

»Man er i stigende grad opmærksom på behovet for garantier og retningslinjer i de aftalte relationer til Israel«, siger hun til NOTAT.

»Årsagen er netop en voksende erkendelse af risikoen for sådanne forvridninger«.

»Læg for eksempel mærke til, at forhandlingerne om Israels deltagelse i Europol er afbrudt, fordi det israelske politis hovedkvarter er baseret i Østjerusalem. Bemærk også balladen i EU over mærkningen af varer fra de israelske bosættelser,« lyder det fra Nathalie Tocci.

staff

Maj 2013: En ung palæstinenser kaster med sten mod en bulldozer fra den israelske hær i landsbyen Kfer Qaddum, cirka 50 kilometer nord for Jerusalem. I Kfer Qaddum har der været ugentlige demonstrationer mod besættelsen i de sidste to år.

...fortsat fra side 11

af besættelsen i almindelighed og bosættelserne i særdeleshed.

Som dansk nødhjælpsarbejder er det mildest talt frustrerende at stå i den palæstinensiske ørken og rehabiliterende brønde for at imødekomme det mest basale behov – vand til familierne og deres kvæg – og samtidig kunne se på bosætterlandbrug, der med imponerende vandingssystemer, dyrker frugt og grønt til salg i Danmark – især når de vandcisterner, vi rehabiliterer med penge fra danske skatteydere til tider destrueres af den israelske hær, og når den frugt og det grønt, der sælges i Danmark, er dyrket med konfiskeret vand på konfiskeret jord.

I øvrigt, er eksporten fra bosættelserne relativt lille i forhold til Israels samlede handel. Derfor vil et stop for israelske varer fra de palæstinensiske områder kun skade de ulovlige bosættelser og ikke den israelske økonomi.

Som en israelsk menneskerettighedsaktivist, sagde til mig den anden dag: »Den eneste måde at forsvare Israel på, er at angribe bosættelserne«.

På samme vis mener Folkekirkens Nødhjælp, at hvis EU ønsker at forbedre levevilkårene ved at sikre vand og fødevarer til den palæstinensiske befolkning, må de aktivt arbejde for en retfærdig fordeling af de livsvigtige ressourcer.

EN DANSK folketingspolitiker sagde ved et besøg i de palæstinensiske områder: »Vi har jo en politik, som vi slet, slet ikke fører ud i livet«.

Jeg kunne ikke være mere enig. Vi snakker om en to-statsløsning, bruger millioner på diplomater og topmøder, men når vi så får muligheden for at anerkende Palæstina som stat, (altså at realisere det, vi har investeret milliarder af skattekroner i), er EU-landene ikke enige.

Og når de vandcisterner, vi har været med til at bygge, sprænges i luften, bliver det knap nok taget op på det politiske plan.

Det er dobbeltmoralisk, og det er nedværdigende. Og det er direkte dumt at tro, at det går ubemærket hen.

Den palæstinensiske forretningsmand Sam Bahour (omtalt andetsteds i bladet) siger om EU:

»Europæerne er henvist til at sidde på bagsædet og betale for en bil, hvor det er USA, der sidder ved rattet. Når den bil kører ud over "to-stats" klippen, kan europæerne ikke sige, at de ikke vidste bedre, for de skrev selv manuskriptet linje for linje«.

Jeg har stadig tiltro til EU, men hvis der skal findes en løsning på konflikten, som vel og mærke indeholder lige rettigheder for alle, skal der handles nu. ♦

SKOVMANDS NOTATER

39 procent vil ud af EU

5. juni. Politiken oplyser, at 39 procent af vælgerne ønsker at forlade EU ifølge en meningsmåling fra Gallup. Kun lidt flere – 45 procent – ønsker at forblive i unionen.

Samtidig mener 40 procent, at EU udvikler sig i den forkerte retning, mens kun 30 procent mener, at EU udvikler sig i den rigtige retning.

Det er nyt, at så mange ønsker at forlade EU. Det bliver interessant at se, hvilken virkning det får ved valget til EU-Parlamentet i maj 2014.

Letland siger ja til euroen

4. juni. EU-Kommissionen har indstillet til Ministerrådet, at Letland bliver det 18. land i euro-samarbejdet. Det begrundes med, at Letlands budgetunderskud er nede på 1,2 procent af bruttonationalproduktet, og at den offentlige gæld kun er på 40,7 procent. EU's krav er, at underskuddet skal være mindre end 3 procent og gælden mindre end 60 procent.

Mens Letlands regering er ivrig efter at komme med i euroen, ser vælgerne anderledes på det. En meningsmåling fra april viste, at 62 procent sagde nej til euroen, mens kun 36 procent sagde ja.

Når den folkelige modstand er så stærk, bør Ministerrådet kræve, at der holdes en folkeafstemning om sagen. Men det sker nok ikke.

EU fortsætter kamp mod billige solceller

3. juni. Da den europæiske solcelle-industri ikke kan klare sig i konkurrencen med solceller fra Kina, vil Kommissionen lægge en så høj told på de kinesiske solceller, at de bliver lige så dyre for forbrugerne som de europæiske produkter.

I første omgang vil tolden "kun" være på 11 procent. Men hvis kineserne ikke inden to måneder hæver deres priser, vil tolden blive hævet til 46 procent. For visse typer af solceller vil tolden endda gå helt op på 67 procent.

Det er åbenbart vigtigere for EU at beskytte ineffektive europæiske virksomheder end at gøre en indsats for klimaet.

Dyrt at kæmpe mod regeringen om EU

3. juni. Ifølge Politiken har Højesteret kun tildelt et salær på 2,4 millioner kroner til Karen Dyekjær, der sammen med Ole Krarup har været advokat for de 30 borgere, der havde lagt sag an mod regeringen. De hævdede, at regeringen overtrådte Grundloven ved ikke at vedtage Lissabon-traktaten efter reglerne i § 20, der med sikkerhed ville have ført til en folkeafstemning.

Ifølge Karen Dyekjær dækker beløbet kun omkring halvdelen af hendes omkostninger. Oplysningen sættes i relief af, at regeringens repræsentant – Kammeradvokaten – har fået 7,5 millioner kroner af staten for sin indsats.

Pernille Backhausen, der er formand for procesretsudvalget i Advokatsamfundet, siger, at det udfordrer princippet om, at begge parter skal have lige muligheder for at føre deres sag, som konventionen om menneskerettigheder kræver.

Jeg selv er en af de 30 og derfor ikke upartisk. Men de fleste vil mene som jeg, at det er for dårligt af Højesteret, at den ikke stiller parterne lige i en sag af denne type.

Stigende ungdomsarbejdsløshed i Euro-landene

18. maj. Ifølge Der Spiegel har der været en rystende stigning i arbejdsløsheden for de unge i Euro-landene fra 2010 til 2013.

I Grækenland er andelen af arbejdsløse unge steget fra 30 til 63 procent. I Spanien har stigningen været fra 41 til 56, i Italien fra 27 til 38 og i Portugal fra 27 til 38 procent.

De unge er blevet de virkelige ofre for den krise, som er skabt af det tåbelige euro-samarbejde.

EU truer Færøerne

17. maj. Indtil december 2012 deltog Færøerne i et samarbejde omkring sildebestanden i Nordatlanten sammen med EU, Norge, Island og Rusland. Men så trak Færøerne sig ud af samarbejdet i protest mod, at deres kvote af sildefangsterne var for lav. Og de har nu tildelt sig en kvote, der er fem gange så stor.

Det har fået EU-Kommissionen til at true med at standse al indførsel af sild fra Færøerne og forbyde færøske sildefartøjer at anløbe EU-havne. Det stiller den danske regering i vanskeligheder, fordi vi både er medlem af EU og i rigsfællesskab med Færøerne, skriver Information.

Man må i alle parter interesse håbe, at der findes en løsning.

Notaterne kan i uddybet form læses på www.notat.dk under de samme overskrifter.

Israel ønsker blot forhandling

Det siger den fungerende israelske ambassadør i Danmark, Roi Dvir, i dette interview om Israels holdning til to-statsløsningen

AF OLE AABENHUIS

Jeg lægger ud med at spørge, om det er korrekt, at Israel aldrig har fastlagt sine egne grænser. Det er det. Grænserne skal fastlægges gennem forhandlinger med palæstenserne, og for tiden er forhandlingerne gået i stå, forklarer han.

Og det tema går igen gennem hele samtalen: Forhandling. Men palæstenserne vil ikke.

Det er rigtigt, den israelske regering har bygget bosættelser på Vestbredden, men der er to slags bosættelser, hver med omkring 200.000 mennesker: Der er de permanente bosættelser, der ligger lige uden for Jerusalem og er bygget sammen med byen, så man reelt ikke opdager, at man passerer ind over Den Grønne Linje – grænsen til Vestbredden efter seksdages-krigen i 1967. Og de "isolerede" bosættelser.

De første vil forblive israelske også i fremtiden – som led i en byttehandel

med andre territorier, forklarer Roi Dvir. Tilbage er de isolerede bosættelser. Hvad der skal ske med dem »er et helt centralt spørgsmål, som vil blive løst gennem forhandlinger«, siger han.

Og Østjerusalem?

»Jeg tror, at de fleste israelere i dag er af den opfattelse, at Jerusalem nok skal deles.«

De mure, man er ved at bygge omkring bosættelser og adgangsveje, ligner ikke nogen invitation til forhandlinger.

»Vi kalder dem ikke mure, men sikkerhedshegn. I realiteten er der tale om et hegn på 90 pct. af strækningen.«

»Murene findes omkring byer eller landsbyer, hvor der er risiko for beskydning af civile. Det er derfor, de er så høje. De skal forhindre en gentagelse af den skrækkelige periode for 10 år siden, da vi vågnede op næsten hver dag til nyheden om endnu en busekspllosion. Tusinder af israelere mistede livet dengang. Men murene er midlertidige.«

Danmark har inviteret Det Palæstinensiske Selvstyre til at opgradere sin repræsentant her i Danmark til ambassadørstatus. Hvad er Israels syn på sagen?

»Vi mener ikke, et sådant skridt vil føre nogen vegne. Tværtimod, det er kontraproduktivt. Fred vil man kun kunne nå gennem direkte forhandlinger mellem de to parter.«

Ser du en to-statsløsning for dig, et sted ude i fremtiden? Eller måske en ét-statsløsning?

»En to-statsløsning er langt det bedste, både for israelere og for palæstenserne. Og jeg håber, at ledere på begge sider vil have modet til at føre den igennem.«

»Den afdøde egyptiske præsident Sadat kom til Jerusalem og sagde: "Ikke mere krig. Ikke mere blodsudgydelse". Han talte til Knesset (parlamentet). Og israelerne lod sig overbevise om, at han var en fredens mand. Det samme gjorde Kong Hussein af Jordan. De var ledere, gik den ekstra mil.«

Og de palæstinensiske ledere?

»Rent historisk vil du se, at hver gang vi er tæt på en løsning af konflikten, siger den arabiske side "nej"«.

»Der var en israelsk udenrigsminister i 1960'erne, der formulerede det sådan, at "Palæstenserne lader aldrig en chance gå fra sig til at lade en chance gå fra sig".

»Se på FNs delingsplan i 1947. Araberne sagde nej. Efter seks-dages krigen i 1967 sagde israelerne: I kan få jeres områder tilbage i bytte for fred, selv om de er af stor betydning for vores historie og religion. De sagde nej.«

»Under Arafat, og igen under Mahmoud Abbas, har vi været tæt på, og endda haft kort på bordet. Men de ville ikke skrive under.«

»Nu siger Mahmoud Abbas: Under den tidligere regering kunne jeg have fået mer'. Næste gang vil han længes efter Netanyahu.« ♦

FOTO: ACTIVESTILLS.

Østjerusalem. Grænsepoliti overvåger bydelen Silwan, der er overvejende palæstinensisk og ligger tæt på Jerusalems gamle del.

Maraton i Betlehem

»DET VAR EN ENORM oplevelse at være med, og jeg var meget påvirket af det bagefter«. Sådan siger Kristina Boldt Klausen, til daglig ansat i Fødevarebanken, der var en af de danske deltagere i det første palæstinensiske maraton nogensinde på Vestbredden.

Løbet fandt sted i Betlehem i april, i silende regn. Det udgik fra pladsen uden for kirken, hvor Jesus blev født, og gik gennem den helige by, gennem to flygtningelejre og langs den israelske sikkerhedsmur.

På Vestbredden – i den del, (Område A), hvor Det Palæstinensiske Selvstyre kontrollerer næsten selv – er der ikke plads til de 42 km., en maraton kræver, uden at man støder ind i bevogtede grænser, så løberne måtte pænt vende om, når de nåede grænsen til Område C, der er den israelsk kontrollerede del af Vestbredden. Strækningen blev derfor delt op i 4 x 10,5 km.

»Undervejs var det helt sindssygt rørende at se, hvor entusiastiske folk var. Overalt stod der skolebørn og spejdere og politifolk og militærfolk og heppede«, siger Kristina, og hun mener, det var stemningen, der gjorde, at hun fik skåret 13 minutter af sin tid på en halvmaraton.

Noget af det, der gjorde indtryk på hende, var at løbe gennem to af de ældste palæstinensiske flygtningelejre, Aida og Dheisheh, der begge ligger lige uden for Betlehem, med den karakteristiske nøgle over indgangsporten.

Nøglen er flygtningenes symbol på, at de stadig ejer det hus, de er fordrevet fra i Israel – og som måske slet ikke eksisterer mere.

»Men det var også lidt skræmmende at løbe langs med muren og have militæret ved siden af sig«.

I ALT VAR DER flere end 600 deltagere. Langt de fleste var palæstinensere, men 25 nationaliteter var repræsenteret. Officielt var der ingen israelere blandt, de havde fået forbud af både de israelske og de palæstinensiske myndigheder. Men faktisk var der én israelsk deltager: En redaktør fra den israelske avis Haaretz. Han havde fået nej fra både den israelske og den palæstinensiske side, men deltog alligevel og skrev siden om det i sin avis.

Man havde ventet en gruppe på 26 maratonløbere fra Gaza, der har tradition for et årligt løb arrangeret af FN. Løbet var aflyst i år, fordi Hamas havde nedlagt forbud mod, at mænd og kvinder løber sammen. Og nu kunne de ikke få lov at passere grænserne mellem den ene og den anden del af Palæstina.

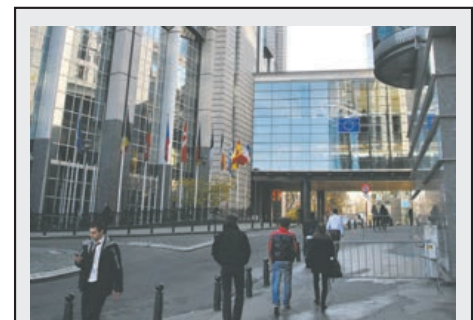
De internationale løbere kom især fra Storbritannien og Danmark – det sidste fordi initiativet oprindeligt kom fra en dansk eventmagerske, Lærke Hein.

DET BLEV EN palæstinenser, der vandt løbet – Abdel Nasser Awajme fra Jeriko, i tiden 3 timer 9 minutter.

Han havde aldrig løbet i et internationalt maraton før, men det blev der siden rådet bod på med en indsamling på nettet, så han faktisk deltog i Copenhagen Maraton i maj.

LØBET I BETLEHEM var principielt upolitisk. Men det foregik under overskriften "Right to Movement" – en henvisning til FNs menneskerets erklæring, hvor det i Artikel 13 hedder: Enhver har retten til at bevæge sig og bo inden for grænserne af sin stat.

Ole Aabenhus

Besøg Bruxelles og EU

3 dages bustur med afgang den 5. oktober og 23. november

Vi tager til Bruxelles for at blive klogere på EU og se byen. Vi besøger de forskellige institutioner: Den danske Repræsentation, EU-Kommissionen og EU-Parlamentet.

Vi får oplæg under busturen. Vi bor på 4-stjernet hotel. Vi kører dagkørsel ud, og natkørsel hjem. Pris: 1.800 kr.

LÆS MERE OG TILMELD DIG PÅ www.deo.dk

DEO EU-debat - mere spændende - mindre fastlåst
info@deo.dk - tlf. 70 26 36 66